

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ Α.Ρ. ΛΙΑΤΣΟΥ,
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΙ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

«ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ»

3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ, 2024

Υιοθετώντας το Πρωτόκολλο και συγχαίροντας τους
συνδιοργανωτές, είναι με ανυπόκριτη χαρά που

αποδέχθηκα την πρόσκληση της Εξοχότητάς σας Κυρία Πρόεδρε να απευθύνω χαιρετισμό στη σημερινή ημερίδα Διοικητικού Δικαίου, με θέματα τις *Διοικητικές Διαφορές Ουσίας* και τη *Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις Αποφάσεις των Διοικητικών Δικαστηρίων*. Θέματα άμεσα συναρτημένα με την εκτέλεση της απόφασης, ως αναπόσπαστο μέρος της Δίκης, κατά το Άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της κατίσχυσης του Κράτους Δικαίου, αφού δεν νοείται Κράτος Δικαίου χωρίς την παροχή αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας στους Πολίτες.

Ο σκοπός της Διοικητικής Δίκης έγκειται στον έλεγχο της νομιμότητας της διοικητικής συμπεριφοράς, η διαπίστωση της οποίας διέρχεται μέσα από το μηχανισμό της δικαστικής διαδικασίας. Τα

διοικητικά δικαστήρια, ως, κατά βάση, ακυρωτικά, ελέγχουν μόνο πλημμέλειες σχετικά με τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης πράξης. Συνακόλουθα, τελεί πλέον υπό αμφισβήτηση εάν η αίτηση ακυρώσεως διασφαλίζει την αποτελεσματική έννομη προστασία, παρέχοντας τα εχέγγυα της «δίκαιης δίκης», σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 6 της ΕΣΔΑ.

Εδώ ακριβώς έγκειται η σημαντικότητα της διάκρισης των διοικητικών διαφορών σε ακυρωτικές και ουσίας και κατά πόσον ο νομοθέτης θα πρέπει να προσανατολισθεί στη μετατροπή αριθμού διαφορών από ακυρωτικές σε διαφορές ουσίας, οδηγώντας, όπως το θέτει ο καθηγητής Συμεωνίδης, στον τίτλο της εισήγησής του που ακολουθεί, στη «... σταδιακή

υπέρβαση υπέρ ενός διαβαθμισμένου δικαστικού ελέγχου των διοικητικών αποφάσεων.».

Σε αντίθεση με το ένδικο βοήθημα της αιτήσεως ακυρώσεως, που αποσκοπεί, κατά κύριο λόγο, στην αποκατάσταση της τρωθείσας νομιμότητας, η προσφυγή ουσίας, από τη φύση της, πέραν της ακύρωσης, οδηγεί στον άμεσο εξαναγκασμό της Διοίκησης προς συμμόρφωση, δεδομένου ότι ο ουσιαστικός δικαστής δύναται να διαπλάσει ο ίδιος την πράξη την οποία η Διοίκηση, κατά παράβαση του νόμου, εξέδωσε.

Προκύπτουν εύλογα ερωτήματα και θεμελιακά νομικά ζητήματα – τα οποία αναμένεται να απασχολήσουν το επιστημονικό αυτό συνέδριο - τόσο ως προς το ποιες διαφορές επιδέχονται τη μετατροπή

τους από ακυρωτικές σε ουσίας, όσο, βεβαίως και ως προς τα όρια εξουσίας του δικαστή προς θετική διαμόρφωση της διοικητικής κρίσης. Υπό το πρίσμα αυτό, υπεισέρχονται παράμετροι άμεσα συνυφασμένοι με την Αρχή της Διάκρισης των Λειτουργιών της Πολιτείας, αφού ελλοχεύει ο κίνδυνος λήψης από τη Δικαστική Εξουσία διοικητικών αποφάσεων οι οποίες ανήκουν στην αρμοδιότητα της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Μεγάλες προκλήσεις και καίρια ερωτήματα προκύπτουν και ως προς το ζήτημα της συμμόρφωσης της Διοίκησης προς τις αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων. Ερωτήματα σχετικά με το αρμόδιο όργανο ελέγχου της συμμόρφωσης, την έκταση και τα όρια ελέγχου, τον νομικό εξαναγκασμό συμμόρφωσης, τις προϋποθέσεις θεμελίωσης της

ευθύνης, αλλά και την προσωπική ή πειθαρχική ή, ακόμη, ποινική ευθύνη του προς συμμόρφωση διοικητικού οργάνου.

Παρά όμως τις όποιες δυσκολίες και αμφιταλαντεύσεις, προέχει η διασφάλιση του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας του Πολίτη απέναντι στη Δημόσια Διοίκηση. Η συμμόρφωση, ασχέτως κόστους, προς τις ακυρωτικές αποφάσεις και η υποχρέωση της Διοίκησης προς αποκατάσταση των πραγμάτων, συνιστά αναπόσπαστη πτυχή του Κράτους Δικαίου, ως προς την περιφρούρηση και θωράκιση του οποίου δεν είναι ούτε νοητή, ούτε επιτρεπτή, η παραμικρή έκπτωση.